

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

RAPORT z ewaluacji MID-TERM

Raport powstał w ramach zadania publicznego
„Lubelscy Liderzy Dostępności” realizowanego
przez Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich
Organizacji Pozarządowych

Wojciech Dec

Lublin, grudzień 2025 r.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

Spis treści

I. Wprowadzenie	3
II. Etapy realizowania badań ewaluacyjnych w zadaniu	5
III. Wyniki etapu ewaluacji wewnętrznej MID-TERM.....	6
3.1 Przedmiot badania ewaluacyjnego.....	6
3.2 Metodologia badań ewaluacyjnych.....	6
3.3 Wyniki analizy badań ewaluacyjnych	7
3.3.1. Analiza danych zastanych (desk research).....	7
3.3.2 Internetowe badania ankietowe (CAWI)	14
IV. Podsumowanie.....	18

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

I. Wprowadzenie

Niniejszy raport z ewaluacji MID-TERM dotyczy badania ewaluacyjnego przeprowadzonego w połowie realizacji zadania pt. „Lubelscy Liderzy Dostępności” (DZIAŁ. 4. Ewaluacja), sfinansowanego przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030 w ramach Priorytetu 4 Wzmocnienie kompetencji organizacji obywatelskich w obszarze tworzenia i rozwijania porozumień organizacji obywatelskich. Okres realizacji: 01.06.2024 r. – 31.12.2026 r.

Celem zadania realizowanego przez Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych (FLOP) jest wzmocnienia pod względem strategicznym rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności (LPnRD) www.liderzydostepnosci.pl.

Grupę docelową zadania stanowią przedstawiciele 18 NGO mających siedzibę na terenie woj. lubelskiego, należących- lub potencjalnie zainteresowanych przynależnością do Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności (LPnRD), którzy przystąpią do wdrażania wybranych standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”. W ramach projektu bezpośrednie wsparcie uzyska 36 przedstawicieli NGO (członkowie, pracownicy lub wolontariusze działający na rzecz tych organizacji), którzy zamierzają w swoich organizacjach powołać Liderów Dostępności zgodnie z wypracowanym „Standard powoływania w NGO lidera/koordynatora do spraw dostępności w organizacji”.

Misja LPnRD:

„LUBELSKIE BEZ BARIER. Jesteśmy partnerstwem strategicznym działającym na rzecz upowszechniania idei dostępności oraz tworzenia trwałej płaszczyzny do współpracy międzysektorowej w obszarze dostępności w regionie lubelskim. W swoich działaniach kierujemy się standardami zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”. Projekt o zasięgu regionalnym ma charakter systemowy.

WIZJA rozwoju LPnRD do 2028 r.:

„Tworzymy regionalny pakt na rzecz rozwoju dostępności do którego warto należeć. Jesteśmy wiodącym liderem dostępności oraz think thankiem obywatelskim zajmującym się badaniami dotyczącymi zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Wzajemnie wspieramy się, integrujemy oraz podejmujemy wspólne inicjatywy służące podniesieniu jakości naszych usług w zakresie dostępności oraz wypracowania wspólnego sukcesu”.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

Zadanie będzie miało istotny wpływ na przezwyciężenie barier ograniczających rozwój lubelskich organizacji pozarządowych (NGO) w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. Grupę docelową zadania stanowi 36 przedstawicieli z 18 NGO mających siedzibę na terenie woj. lubelskiego, należących- lub potencjalnie zainteresowanych przystąpieniem do Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności. Organizacje uczestniczące w projekcie „Lubelscy Liderzy Dostępności” wdrożą standardy „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych” (www.flop.lublin.pl/wp-content/uploads/2024/07/Standard-NGO-bez-barier_popr.pdf) wypracowane w ramach poprzedniego zadania „Dostępne NGO na PLUS” realizowanego przez Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych.

Realizacja zadania „Lubelscy Liderzy Dostępności” wynika z potrzeby wzięcia przez NGO współodpowiedzialności za proces zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. Idea dostępności jest uniwersalna, stąd potrzebne jest horyzontalne włączenie jej do wszystkich polityk publicznych. Wymaga to wypracowania nowych rozwiązań systemowych dotyczących całego sektora pozarządowego, w szczególności skierowanych do organizacji pozarządowych działających na rzecz osób ze szczególnymi potrzebami. Oznacza to, że dostępność nie stanowi oddzielnej polityki, ale jest integralną częścią wszystkich polityk publicznych. Zgodnie z zasadą „nic o nas bez nas” NGO powinny aktywnie angażować się w tworzenie polityki dostępności, która ich bezpośrednio dotyczy. W tym zakresie III sektor chce być równorzędnym partnerem dla sektora publicznego i prywatnego. Wobec tego NGO powinny nie tylko stosować standardy dostępności w swojej działalności, ale także mobilizować przedstawicieli podmiotów publicznych i gospodarczych do zwiększenia efektywności wdrażania dostępności. Zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami nie uda się ustanowić tylko przepisami prawnymi – dostępność sama w sobie jest prawem. Stąd potrzebny jest międzysektorowy wysiłek wykraczający poza ramy prawne poprzez wzmocnienie działań Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności ukierunkowanych na partnerstwo strategiczne.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

II. Etapy realizowania badań ewaluacyjnych w zadaniu

Badania ewaluacyjne realizowane w ramach zadania publicznego „Lubelscy Liderzy Dostępności” zostały podzielone na trzy etapy:

- **Etap I. Ewaluacja EX-ANTE**

Celem ewaluacji początkowej EX-ANTE jest rozpoznawanie potrzeb w zakresie określenia stanu przygotowania do wypracowania i wdrażania wieloletniej strategii rozwoju i planu działania Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności. Ewaluacja EX-ANTE będzie pełnił ważną rolę, umożliwiającą dokonanie niezbędnych usprawnień w założeniach poprzedzających opracowanie i wdrażanie dokumentu strategicznego, tj. „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028” (www.flop.lublin.pl/wp-content/uploads/2025/03/Strategia-LPnRD-2025-2028_popr2.pdf). Zakończone badania ewaluacyjne EX-ANTE objęły pierwszy rok realizacji zadania w okresie: od 01.06.2024 r. do 31.12.2024 r.

- **Etap II. Ewaluacja MID-TERM**

Integralną częścią realizacji „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028” stanowi ewaluacja MID-TERM. Celem ewaluacji śródkresowej jest ocena stanu wdrażania wypracowanej w projekcie „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028” oraz wdrażania standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”. Badanie ewaluacyjne MID-TERM przeprowadzane w połowie realizacji zadania obejmuje okres: od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

- **Etap III. Ewaluacja EX-POST**

Celem ewaluacji końcowej EX-POST jest ocena osiągnięcia zakładanych wyników całego projektu. Ewaluacja dostarczy też danych, które będą mogły być wykorzystane w trakcie realizacji kolejnych projektów dot. procesu wdrażania dostępności oraz procesu sieciowania NGO na rzecz dostępności. Końcowe badanie ewaluacyjne EX-POST obejmą cały okres realizacji zadania: od 01.06.2024 r. do 31.12.2026 r.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

III. Wyniki etapu ewaluacji wewnętrznej MID-TERM

3.1 Przedmiot badania ewaluacyjnego

Przedmiotem badania ewaluacyjnego MID-TERM jest ocena stopnia wdrażania wypracowanej „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028” oraz wdrażania, przez NGO uczestniczące w projekcie, standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”, które stanowią zbiór pięciu standardów, tj.:

- S1. Standard dostępności w zakresie realizacji przez NGO umów z udziałem środków publicznych.
- S2. Standard tworzenia międzysektorowych regionalnych partnerstw na rzecz dostępności.
- S3. Standard zatrudniania przez NGO osób z niepełnosprawnościami.
- S4. Standard powoływania w NGO lidera/koordynatora do spraw dostępności w organizacji.
- S5. Standard monitorowania wdrażania przez NGO zasad dostępności.

Wyniki badań ewaluacyjnych posłużą również do zweryfikowania jaka jest szansa osiągnięcia zakładanych celów związanych z rozwojem Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności? Będzie to miało istotny wpływ na rozwój struktury organizacyjnej LPnRD i profesjonalizację działań w obszarze dostępności. W tym zakresie wyniki ewaluacji MID-TERM posłużą do wskazania ewentualnych potrzeb związanych z aktualizacją wypracowanego dokumentu strategicznego. Ponadto systematyczne monitorowanie i ewaluacja działań LPnRD stanowią integralny element strategii rozwoju partnerstwa. Przy czym za monitorowanie i ewaluację działań partnerstwa odpowiada Sekretariat LPnRD, który jest prowadzony przez Związek Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych.

3.2 Metodologia badań ewaluacyjnych

Na potrzeby przeprowadzenia ewaluacji MID-TERM wykorzystano dane z analizy monitorowania osiągnięcia zakładanych wskaźników w projekcie. W ewaluacji projektu wykorzystano metody badawcze związane z oceną osiągnięcia założonych celów i rezultatów zadania „Lubelscy Liderzy Dostępności”. Wybrano odpowiednie metody zbierania informacji w ramach badań ilościowych i jakościowych. W tym zakresie wykorzystano narzędzia i źródła danych związane z oceną efektywności podejmowanych działań oraz osiągniętych wyników, w tym:

- oceny wyników internetowych badań ankietowych (CAWI) dot. stanu wdrażania:

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- wypracowanego dokumentu strategicznego przez Lubelskie Partnerstwo na Rzecz Dostępności (DZIAŁ. 2 Lubelskie Partnerstwo na Rzecz Dostępności), w tym realizacji celów i działań określonych w „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028”,
- standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych” (DZIAŁ. 3 Lubelscy Liderzy Dostępności),
- podpisanej deklaracji Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w zakresie nieformalnej współpracy partnerskiej przy realizacji zadania,
- notatek z cyklicznych spotkań Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności,
- list obecności na szkoleniach i na kawiarence obywatelskiej, fotorelacji ze spotkań,
- protokołu z wyników testów przed- i po szkoleniu,
- kart doradztwa,
- podpisanych Deklaracji Ideowych, formularzy zgłoszeniowy o przystąpieniu NGO do Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności,
- oświadczeń lub uchwał Zarządów o wdrożeniu wybranych standardów ze zbioru „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”,
- raportu z kampanii społecznej „NGO bez barier”,
- analizy informacji zamieszczanych na stronach internetowych prowadzonych przez Oferenta, w tym: www.liderzydostepnosci.pl/ngo-bez-barier/
www.flop.lublin.pl/lubelscy-liderzy-dostepnosci/
„Dostępne NGO na PLUS” www.facebook.com/groups/595942118109503
„Lubelscy Liderzy Dostępności” www.facebook.com/profile.php?id=100064758488655

3.3 Wyniki analizy badań ewaluacyjnych

3.3.1. Analiza danych zastanych (desk research)

Dokument strategiczny zakłada wdrożenie założeń standardu [„S2. Standard tworzenia międzysektorowych regionalnych partnerstw na rzecz dostępności”](#). Standard ten powstał w oparciu o lubelski model tworzenia międzysektorowego partnerstwa na rzecz dostępności, uwzględniającego współpracę sektora pozarządowego z sektorem publicznym i sektorem prywatnym. Powyższy standard jest elementem zbioru standardów [„NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”](#) (opracowanego przez Oferenta). Ponadto uwzględnione będą wyniki publikacji opracowane przez realizatora projektu: [„Lubelski model międzysektorowego partnerstwa na rzecz dostępności – Lubelskie Partnerstwo na Rzecz Dostępności”](#) oraz [„Dostępność Plus na Lubelszczyźnie – perspektywa](#)

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

współpracy różnych sektorów. Raport z badań”. Za monitorowanie i ewaluację działań Partnerstwa odpowiada Sekretariat LPnRD. Monitoring Strategii będzie wykonywany przez cały okres jej wdrażania w latach: 2021-2028. Jego celem będzie zapewnienie zgodności realizacji Strategii z założonymi celami oraz realizacją zaplanowanych kierunków działań.

Realizacja celów i działań określonych w „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028”, które zrealizowano w ramach projektu „Lubelscy Liderzy Dostępności” w okresie od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.:

Cel strategiczny 1: LUBELSCY LIDERZY DOSTĘPNOŚCI – wzmocnienie pozycji partnerstwa, jako lidera dostępności w województwie lubelskim

- Prowadzono strony internetowe:
portal internetowy LPnRD www.liderzydostepnosci.pl
strona projektu www.flop.lublin.pl/lubelscy-liderzy-dostepnosci/
- W skład Regionalnego Panelu Ekspertów w woj. lubelskim wchodzi: eksperci ds. dostępności, eksperci ds. niepełnosprawności i eksperci ds. badań i analiz. Za obsługę organizacyjno-techniczną spotkań RPE odpowiada Biuro Projektu, które pełni funkcję Sekretariatu RPE.

W skład Regionalnego Panelu Ekspertów w woj. lubelskim wchodzi:

- 1) Wojciech Dec – Sekretarz Regionalnego Panelu Ekspertów, ekspert ds. dostępności,
 - 2) dr Anna Bieganowska-Skóra - ekspert ds. dostępności,
 - 3) dr Andrzej Juros – ekspert ds. badań i analiz, ekspert ds. dostępności,
 - 4) dr Arkadiusz Biały – ekspert ds. badań i analiz,
 - 5) Justyna Spryszak – ekspert ds. dostępności, ekspert ds. niepełnosprawności,
 - 6) Alicja Jankiewicz – ekspert ds. dostępności, ekspert ds. niepełnosprawności,
 - 7) Robert Gostkowski - ekspert ds. dostępności,
 - 8) Maciej Knap – ekspert ds. dostępności,
 - 9) Łukasz Lewicki - ekspert ds. dostępności
 - 10) Beata Romejko - ekspert ds. badań i analiz
 - 11) Sylwester Orzeszko - ekspert ds. dostępności cyfrowej
 - 12) Zygmunt Klimczuk – ekspert ds. dostępności, ekspert ds. badań i analiz,
 - 13) Dorota Ozimek – ekspert ds. dostępności,
 - 14) Zofia Brzozowska - ekspert ds. osób niepełnosprawnych.
- Przeprowadzono działania animacyjno-sieciujące na rzecz dostępności na poziomie lokalnym i regionalnym. W tym zakresie zrealizowano:

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

17.07.2025 r. w Lublinie (subregion S1. Lubelski) Kawiarenkę Obywatelska „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”. W kawiarence wzięło udział łącznie 17 uczestników reprezentujących 7 NGO, tj.:

- 1) Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw
 - 2) Fundacja Aktywności Obywatelskiej
 - 3) Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie
 - 4) Fundacja Świat według Ludwika Braille’a
 - 5) Fundacja Rozwoju i Aktywności Społecznej „Przyjaźń”
 - 6) Fundacja Karuzela Aktywności
 - 7) Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło w Lublinie
- Podejmowano wspólne inicjatywy w zakresie dostępności, w tym dot. przygotowywania i realizowanie projektów partnerskich. W tym zakresie od 01.01.2026 r. będzie realizowany wspólny projekt partnerski „NGO bez barier - wzmocnienie mechanizmów budowy potencjału i kompetencji organizacji” nr FERS.04.07-IP.04-0069/24 finansowanego w ramach Działania 4.07 Wsparcie NGO w zakresie dostępności i włączenia społecznego, programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.
 - Prowadzono działania dążące do przekształcenia Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności w regionalny pakt na rzecz dostępności, który będzie skupiał też inne lokalne partnerstwa. Obecnie LPnRD liczy 65 podmiotów (stan XII.2025). Przy czym w 2025 r. do LPnRD przystąpiło 14 nowych podmiotów (w tym 9 NGO), tj.:
 - 1) Fundacja Kropka,
 - 2) Stowarzyszenie Aktywnych Animatorów Kultury,
 - 3) Fundacja Fun Football,
 - 4) Stowarzyszenie Lokalnie i Globalnie,
 - 5) Europejski Dom Spotkań – Fundacja Nowy Staw,
 - 6) Fundacja na Rzecz Integracji i Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych poprzez Turystykę i Rekreację „ANDROMEDA”,
 - 7) Stowarzyszenie „Magiczny Ogród”,
 - 8) Fundacja Teatroterapia Lubelska,
 - 9) Fundacja Modyfikacja,
 - 10) Centrum Integracji Społecznej w Zamościu,
 - 11) Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Lublinie,
 - 12) Gmina Janowiec,
 - 13) Gmina Bełżyce,

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

14) Gmina Wysokie.

- Podnoszono kompetencje eksperckie partnerów w zakresie niezbędnym do świadczenia usług w obszarze włączenia społecznego oraz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W tym zakresie zrealizowano dwa 2-dniowe warsztaty „Lubelscy Liderzy Dostępności” w dniach:

25-26.07.2025 r. w Zamościu,

21-22.11.2025 r. w Zamościu.

W szkoleniach wzięło udział łącznie 12 przedstawicieli organizacji pozarządowych reprezentujących 8 NGO, tj.:

- 1) Fundacja „Andromeda”
- 2) Stowarzyszenie Zamojskie Centrum Wolontariatu
- 3) Stowarzyszenie Lokalnie i Globalnie
- 4) Lubelskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie w Lublinie
- 5) Fundacja „W Drodze”
- 6) Stowarzyszenie 22678
- 7) Koło Gospodyń Wiejskich Hubinek
- 8) Fundacja Rozwoju i Aktywności Społecznej "Przyjaźń"

Przy czym 12 przedstawicieli NGO uczestniczących w warsztatach „Lubelscy Liderzy Dostępności” pozytywnie zdało testy i uzyskało zaświadczenie ukończenia szkolenia. W tym zakresie średni poziom wzrostu wiedzy podczas szkolenia w dn. 25-26 lipca 2025 r. wyniósł 169,3%, zaś w dn. 21-22 listopada 2025 r. wyniósł 126,8%.

- Wdrażano standardy „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”.

W dn. 01.12.2025 odbyło się webinarium "Łącuch dostępności - standard dostępności w zakresie realizacji przez NGO umów z udziałem środków publicznych"

www.liderzydostepnosci.pl/webinaria/

Ponadto wybrane standardy dostępności wdrożyły następujące NGO uczestniczące w szkoleniach „Lubelscy Liderzy Dostępności:

- 1) Fundacja „Adromeda”
- 2) Stowarzyszenie Lokalnie i Globalnie
- 3) Fundacja „W Drodze”
- 4) Koło Gospodyń Wiejskich Hubinek

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- Udostępniano przez partnerów zasobów techniczno-lokalowych na potrzeby spotkań realizowanych przez LPnRD (np. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie, Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego).
W tym zakresie w dn. 20.11.2025 r. podpisano, pomiędzy Związkiem Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych a Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego w Lublinie (Województwem Lubelskim), porozumienie o współpracy partnerskiej w ramach realizowanego projektu „Lubelscy Liderzy Dostępności”
https://flop.lublin.pl/wp-content/uploads/2026/01/20.11.2025_Porozumienie-o-wspolpracy-partnerskiej-FLOP-i-Wojewodztwa-Lubelskiego.pdf .
- Zorganizowano 5 spotkań LPnRD w formie stacjonarnej lub na odległość (online), w dniach:
06.03.2025 r. w systemie online na platformie ZOOM,
27.03.2025 r. w systemie online na platformie ZOOM,
08.07.2025 r. w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie,
24.11.2025 r. w systemie online na platformie ZOOM,
16.12.2025 r. w Wyższej Szkole Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie.
- Budowano wizerunek partnerstwa jako organizacji eksperckiej w obszarze dostępności (wystąpienia ekspertów na konferencjach, artykuły prasowe, przeprowadzenie audytu dostępności architektonicznej, szkolenia, webinaria itp.).
- Opublikowano artykuły na temat LPnRD w ramach kampanii społecznej „NGO bez barier” prowadzonej w Internecie, w tym mediach społecznościowych oraz na stronie www.liderzydostepnosci.pl/ngo-bez-barier/ . Celem kampanii, skierowanej do środowiska lubelskich NGO, jest zwiększenie świadomości w zakresie potrzeby sieciowania oraz standaryzacji działań związanych z zapewnieniem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

W 2025 r. zamieszczono łącznie 34 artykuły na stronach internetowych:

- 1) [NGO liderem partnerstwa na rzecz dostępności](#)
- 2) [NGO bez barier. Komunikacja społeczna w erze AI](#)
- 3) [NGO bez barier. Społeczeństwo obywatelskie na straży sumienia AI](#)
- 4) [NGO bez barier. Europejski Akt o Sztucznej Inteligencji \(AI Act\)](#)
- 5) [NGO bez barier. Humanizacja AI – czyli co?](#)
- 6) [NGO bez barier. Przyszłość AI w służbie III sektora – to jak wróżenie z kuli](#)
- 7) [NGO bez barier. Samemu dojdziemy szybciej, ale razem zajdziemy dalej](#)
- 8) [NGO bez barier. Organizacje pozarządowe i sztuczna inteligencja – duet, nie rywale](#)

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- 9) [NGO bez barier. AI może być tarczą lub mieczem](#)
- 10) [NGO bez barier. Przed III sektorem otwierają się drzwi do świata AI](#)
- 11) [NGO bez barier. AI potrzebuje treningu – tak jak sportowcy](#)
- 12) [NGO bez barier. Agent AI w służbie społeczeństwa obywatelskiego](#)
- 13) [NGO bez barier. Dzieci rewolucji cyfrowej – pokolenie AI](#)
- 14) [NGO bez barier. AI nie zastąpi ludzkiej inteligencji – druk nie zastąpi tekstu](#)
- 15) [NGO bez barier. Ludzie renesansu – niezbędni przewodnicy AI](#)
- 16) [NGO bez barier. Wiatr zmian – mur, czy wiatraki?](#)
- 17) [Mapa Drogowa Dostępności – perspektywa współpracy różnych sektorów](#)
- 18) [NGO kuźnią Liderów Dostępności](#)
- 19) [Budujemy dostępność nie na dekady – a całe pokolenia](#)
- 20) [Mapa Drogowa Dostępności – w kierunku świata bez barier](#)
- 21) [Nie projektujemy dla osób z niepełnosprawnościami – projektujemy z nimi, ale dla wszystkich](#)
- 22) [NGO bez barier – między misją, a praktyką. Co poszło nie tak?](#)
- 23) [Standardy dostępności, czy przepisy prawne?](#)
- 24) [Dialog, lobbying na rzecz dostępności – czy rzecznictwo interesów?](#)
- 25) [Kierunek dostępność. I co dalej?](#)
- 26) [Do dostępności nie dojedziemy windą – trzeba iść po schodach](#)
- 27) [Kiedy jedne drzwi się zamykają, inne się otwierają](#)
- 28) [Sztuczna inteligencja sojusznikiem dostępności – czy źródłem kolejnych barier?](#)
- 29) [Sztuczna inteligencja w służbie dostępności](#)
- 30) [Łapać królika, ale nigdy go nie złapać – w pogoni za dostępnością](#)
- 31) [Świat bez czarów – ale z pełną dostępnością](#)
- 32) [Nie pytajmy co dostępność zrobi dla nas – ale co my zrobimy dla dostępności?](#)
- 33) [To mały krok dla człowieka, ale duży dla dostępności](#)
- 34) [Rok 2026 „Rokiem Dostępności”? Do trzech razy sztuka](#)

Cel strategiczny 2: LUBELSKIE OBSERWATORIUM DOSTĘPNOŚCI – wzmocnienie partnerstwa, jako wiodącego ośrodka badań i analiz

- Wypracowywano wspólne stanowiska w sprawach istotnych dla rozwoju dostępności.
- Współpracowano z uczelniami (np. Wyższa Szkoła Przedsiębiorczości i Administracji w Lublinie) w zakresie wypracowywania rozwiązań dotyczących zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami. Tym samym LPnRD ma szansę stać się regionalnym think tankiem obywatelskim w obszarze dostępności - zajmującym się badaniami i analizami dotyczącymi polityki dostępności.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- Uczestniczono w pracach „Rady Dostępności” przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej w zakresie opracowywaniu rekomendacji dotyczących dostępności.
- Integrowano środowiska eksperckie zajmujące się dostępnością w regionie lubelskim w ramach Regionalnego Panelu Ekspertów.

Cel strategiczny 3: LUBELSKIE FORUM RZECZNIKÓW DOSTĘPNOŚCI - wzmocnienie rzecznictwa interesów osób ze szczególnymi potrzebami

- Prowadzono działania na rzecz poprawy świadomości społecznej w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.
- Nawiązywano współpracę z organizacjami strażniczymi typu „wacht dog” (np. Fundacja Wolności) oraz klubami seniorów w Lublinie w zakresie zapewniania dostępności osobom starszym 60+ w przestrzeni publicznej.
- Realizowano działania edukacyjno-informacyjne na temat dostępności, w tym: warsztaty, szkolenia, webinaria, panele dyskusyjne.
- Prowadzono kampanie społeczne na rzecz dostępności. W ramach zadania realizowano kampanię społeczną „NGO bez barier”, której celem jest zwiększenie świadomości lubelskich organizacji pozarządowych w zakresie potrzeby sieciowania oraz standaryzacji działań związanych z zapewnieniem dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Kampania społeczna „NGO bez barier” była prowadzona głównie na stronach:
www.liderzydostepnosci.pl/ngo-bez-barier/
www.flop.lublin.pl/lubelscy-liderzy-dostepnosci/
Wartością dodaną kampanii społecznej „NGO bez barier” jest uwzględnienie rozwoju technologii sztucznej inteligencji (AI) na rzecz III sektora oraz zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. **Raport z kampanii społecznej????**
- Monitorowano wdrażanie dostępności przez podmioty publiczne.
- Mapowano dostępność przestrzeni publicznej dla osób ze szczególnymi potrzebami w formie spacerów badawczych (np. w Chełmie, Zamościu i Lublinie).

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

Cel strategiczny 4: LUBELSKIE NGO BEZ BARIER – wzmocnienie procesu standaryzacji działań organizacji pozarządowych w zakresie dostępności

- Wspierano NGO i liderów społecznych działających na rzecz dostępności.
- Organizowano wydarzenia podnoszące kompetencje NGO na temat dostępności (w tym: warsztaty, szkoleń z elementami doradztwa, webinaria tematyczne, konferencje i inne spotkania).
- Prowadzono działania dążące do powołania Koordynatorów ds. dostępności w NGO.
- Wyrażano opinie w zakresie standaryzacji działań NGO w obszarze dostępności.

3.3.2 Internetowe badania ankietowe (CAWI)

Badania internetowe (CAWI) przeprowadzono w grudniu 2025 r. Ankieta została wysłana do przedstawicieli lubelskich NGO, należących do:

- Związku Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych,
- Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności,
- uczestniczących w szkoleniach w dn. 25-26.07.2025 r. i 21-21.11.2025 r. w Zamościu, w ramach projektu „Lubelscy Liderzy Dostępności”.

Badania ankietowe stanowią jeden z istotnych elementów umożliwiających dokonanie niezbędnych usprawnień i weryfikacji funkcjonowania Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności oraz osiągnięcia założonych celów zadania „Lubelscy Liderzy Dostępności”. Badania ankietowe służyły rozpoznania głównych problemów i potrzeb lubelskich NGO, zainteresowanych sieciowaniem na rzecz zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami oraz włączenia społecznego.

Celem anonimowych badań ankietowych było zebranie na potrzeby ewaluacji NMID-TERM opinii w zakresie oceny stanu wdrażania wypracowanej w projekcie „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028” (DZIAŁ. 2. Lubelskie Partnerstwo na Rzecz Dostępności (LPnRD)) oraz wdrażania standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych” (DZIAŁ. 3 Lubelscy Liderzy Dostępności).

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- **Czy Pana/Pani organizacja jest członkiem Związku Stowarzyszeń Forum Lubelskich Organizacji Pozarządowych?**

W badaniach wzięto udział 62,5 % organizacji członkowskich FLOP.

- **Czy Pana/Pani organizacja jest członkiem Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności?**

W badaniach wzięty udział w 100% organizacje będące jednocześnie członkami LPnRD.

- **Czy Pana/Pani organizacja uczestniczyła w szkoleniu w dn. 25-26.07.2025 r. i 21-21.11.2025 r. w Zamościu w ramach projektu „Lubelscy Liderzy Dostępności”?**

W badaniach wzięto udział 37,5% organizacji, które uczestniczyły w szkoleniu w dn. 25-26.07.2025 r. i 21-21.11.2025 r. w Zamościu, w ramach projektu „Lubelscy Liderzy Dostępności”.

- **W jakim stopniu Pana/Pani organizacja zna cele Strategii LPnRD?**

W ankiecie 37,5% badanych organizacji wskazało, że bardzo dobrze zna cele „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028”, zaś dobrze pozostałe - 62,5%.

- **Jak Pan/Pani ocenia działalność LPnRD w zakresie współpracy międzysektorowej na rzecz dostępności w regionie lubelskim?**

W ankiecie 37,5% badanych organizacji wskazało, że bardzo dobrze ocenia działalność LPnRD w zakresie współpracy międzysektorowej na rzecz dostępności w regionie lubelskim, zaś dobrze pozostałe - 62,5%

- **Czy Pana/Pani zdaniem wzrosła rozpoznawalność LPnRD w regionie lubelskim w ciągu ostatniego roku 2025?**

W ankiecie 100% badanych organizacji wskazało, że wzrosła rozpoznawalność LPnRD w regionie lubelskim w ciągu ostatniego roku 2025.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- **Jak ocenia Pan/Pani udział LPnRD w podnoszeniu świadomości społecznej lubelskich NGO w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami?**

W ankiecie 50% badanych organizacji bardzo dobrze ocenia udział LPnRD w podnoszeniu świadomości społecznej lubelskich NGO w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, zaś dobrze pozostałe - 50%

- **Jak ogólnie ocenia Pan/Pani użyteczność Strategii LPnRD?**

W ankiecie 50% badanych organizacji bardzo dobrze ocenia użyteczność „Strategii Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025-2028”, zaś dobrze pozostałe - 50%.

- **Jakie działania należałoby podjąć, aby wzmocnić wdrażanie Strategii LPnRD? (pytanie otwarte)**

Badani wskazali na potrzebę m.in. dotarcia do większej liczby odbiorców poprzez organizacje spotkań w powiatach oraz zamieszczania więcej informacji w prasie, radiu, czy na Facebooku. Ponadto należy podjąć działania w większym stopniu wpływające na samorządy w celu zachęcenia ich do współpracy i wdrażanie dostępności.

- **W jakim stopniu dla Pana/Pani organizacji standardy „NGO bez barier” są zrozumiałe i możliwe do zastosowania w praktyce?**

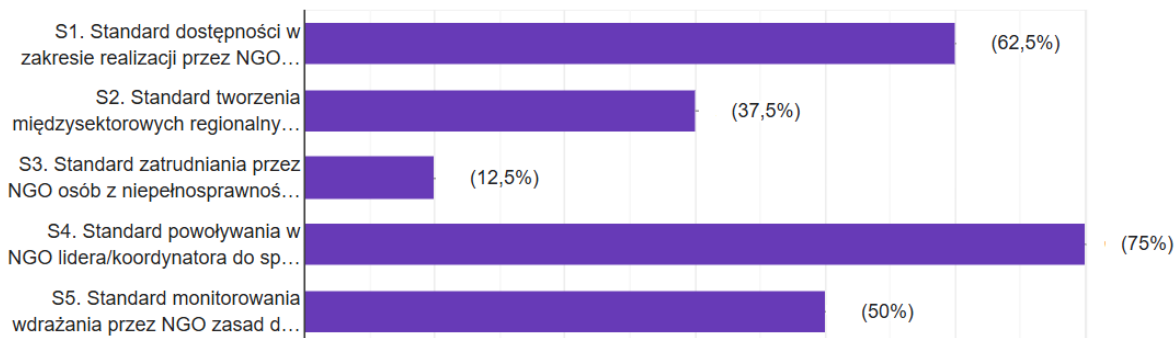
W ankiecie 50% badanych organizacji bardzo dobrze ocenia zrozumiałość i możliwość do zastosowania w praktyce standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”, zaś dobrze pozostałe - 50%.

- **Czy w Pana/Pani organizacji są wdrażane standardy „NGO bez barier”?**

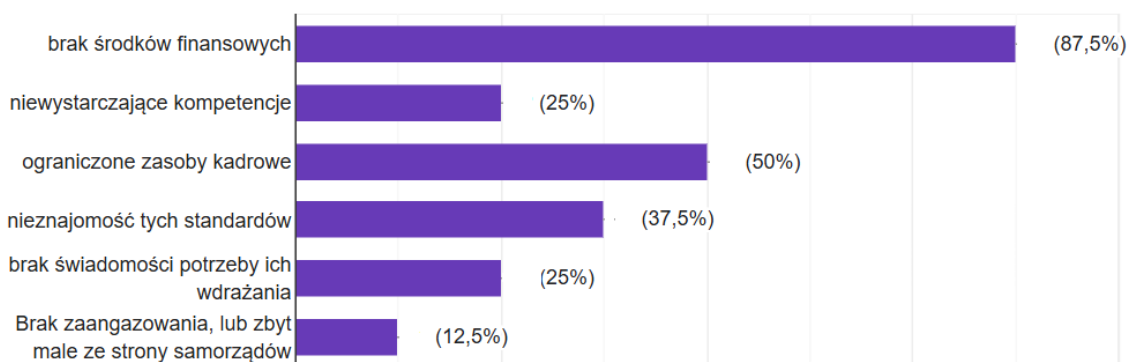
W ankiecie 87,5% badanych organizacji wskazało, że wdraża standardy „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”, zaś dopiero planuje je wdrożyć pozostałe - 12,5%.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- **Które Pana/Pani zdaniem standardy „NGO bez barier” mogą być najbardziej przydatne organizacji w zakresie zapewniania dostępności? (można zaznaczyć kilka odpowiedzi)**

- **Jakie Pana/Pani zdaniem występują czynniki najbardziej ograniczające wdrażanie standardów „NGO bez barier”? (możliwość wyboru kilku odpowiedzi)**

- **W jakim stopniu Pan/Pani ocenia użyteczność standardów „NGO bez barier” w zakresie wdrażania dostępności przez organizacje?**

W ankiecie 37,5% badanych organizacji wskazało, że bardzo dobrze ocenia użyteczność standardów „NGO bez barier – lubelskie standardy dostępności organizacji pozarządowych”, zaś dobrze – 37,5% a średnio – 25%.

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

- **Jakie działania należy podjąć, aby wzmocnić proces wdrażania przez organizacje standardów „NGO bez barier”? (pytanie otwarte)**

Badani wskazali na potrzebę m.in. edukacji, promocji standardów, więcej wizyt monitorujących i grantów dla NGO na wdrażanie dostępności. Ponadto przedstawianie zysku jakie niesie wdrażanie standardów dostępności.

IV. Podsumowanie

Niniejszy raport z ewaluacji MID-TERM jest rezultatem autoewaluacji ("krytycznej refleksji nad własną pracą") przeprowadzonej przez eksperta zaangażowanego w działania projektowe „Lubelscy Liderzy Dostępności”. Realizacja tego zadania pozwoli podjąć działania ukierunkowane na rozwój partnerstwa strategicznego oraz osiągnięcia WIZJI rozwoju LPnRD do 2028 r., tj.: „Tworzymy regionalny pakt na rzecz rozwoju dostępności do którego warto należeć. Jesteśmy wiodącym liderem dostępności oraz think tankiem obywatelskim zajmującym się badaniami dotyczącymi zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Wzajemnie wspieramy się, integrujemy oraz podejmujemy wspólne inicjatywy służące podniesieniu jakości naszych usług w zakresie dostępności oraz wypracowania wspólnego sukcesu”.

Przy czym „Strategia Rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności na lata: 2025–2028” powinna być dokumentem żyjącym, który wymaga regularnej modyfikacji w zależności od zmieniających się okoliczności. W przypadku partnerstwa strategicznego potrzebne jest zachowanie elastyczności, w tym gotowość na coroczną aktualizację strategii - adaptację w odpowiedzi na zmieniające się warunki i nowe wyzwania. W tym zakresie partnerstwo strategiczne to partnerstwo relacji w przeciwieństwie do rywalizacji – opiera się na dążeniu do osiągnięcia korzyści dla wszystkich stron na zasadzie Win – Win (wygrany - wygrany). O ile w projekcie partnerskim nie ma zobowiązania do wypracowania strategii rozwoju strategicznego, o tyle w przypadku długofalowej współpracy, taki dokument strategiczny jest niezbędny. Jest to kluczowy dokument, który pomaga w zapewnieniu skutecznej współpracy Sygnatariuszy LPnRD oraz osiągnięcia celów partnerstwa.

Wnioski z przeprowadzonej ewaluacji Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności będą mogły być wykorzystywane podczas planowania kolejnych wspólnych przedsięwzięć w ramach międzysektorowej sieci współpracy. Z kolei wyniki analizy badań ankietowych przeprowadzonych wśród uczestników projektu zostaną uwzględnione przy organizacji w 2026 r. kolejnych dwóch edycji szkolenia „Lubelscy Liderzy Dostępności” dot. wdrażania standardów dostępności. W tym zakresie wartością dodaną projektu jest uwzględnienie

Sfinansowano przez Narodowy Instytut Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego ze środków Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich NOWEFIO na lata 2021–2030

rozwoju technologii sztucznej inteligencji (AI) na rzecz rozwoju NGO oraz zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Kolejnym krokiem w zakresie rozwoju Lubelskiego Partnerstwa na Rzecz Dostępności powinno być dążenie do przekształcenia partnerstwa w regionalny pakt na rzecz rozwoju dostępności - a tym samym zostanie regionalnym liderem zmian wprowadzającym nowe rozwiązania w obszarze dostępności. Szczególną cechą międzysektorowego partnerstwa jest jego dynamika – w miarę nabywania doświadczenia LPnRD powinno przechodzić na coraz wyższy stopień rozwoju. W tym zakresie partnerstwo strategiczne poprzez integrację i konsolidację działań, może osiągnąć punkt krytyczny po przekroczeniu którego stanie się „magnesem” przyciągającym inne lokalne partnerstwa – a tym samym przekształcić się w pakt. W przeciwieństwie do zwykłego partnerstwa – pakt na rzecz dostępności stanowi strukturę większą i tematycznie bardziej rozległą zajmującą się koordynowaniem działań partnerstw lokalnych.

Z kolei wdrożenie przez LPnRD standardów dostępności pozwoli zaplanować działania ukierunkowane na rozwój partnerstwa strategicznego. Standaryzacja LPnRD pozwoli na zwiększenie skuteczności i efektywności działań sieci współpracy poprzez ustalenie spójnych reguł, które będą respektowane przez wszystkich partnerów. W tym zakresie stopień wdrażania strategii i standardów będzie oceniany na etapie monitorowania i ewaluacji działań LPnRD.

Obecnie idea „NGO bez barier” staje się standardem. Proces standaryzacji oznacza uporządkowanie działań i sposobów funkcjonowania NGO w obszarze dostępności. Standaryzacja to nic innego jak narzucanie pewnych reguł i zasad działania. Pod tym względem wprowadzenie standardów dostępności powinno opierać się o respektowane przez środowisko III sektora i zasady, które same dobrowolnie zaakceptują. Ponadto standardy mogą zawierać wskazówki o charakterze informacyjno-edukacyjnym, które pozwolą NGO w prowadzonej działalności dążyć do zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Konieczne wydaje się wprowadzenie systematycznych działań mających na celu dostosowanie poszczególnych obszarów działalności NGO do zapewnienia dostępności. Przy czym powinno się unikać optymalizacji tylko części działalności NGO pod kątem zapewniania dostępności.

Badaniami ewaluacyjnymi objęto działania projektowe w środowym okresie realizacji zadania: od 01.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

Opracowanie: Wojciech Dec